

Nieuwsbrief

Oud Deventer

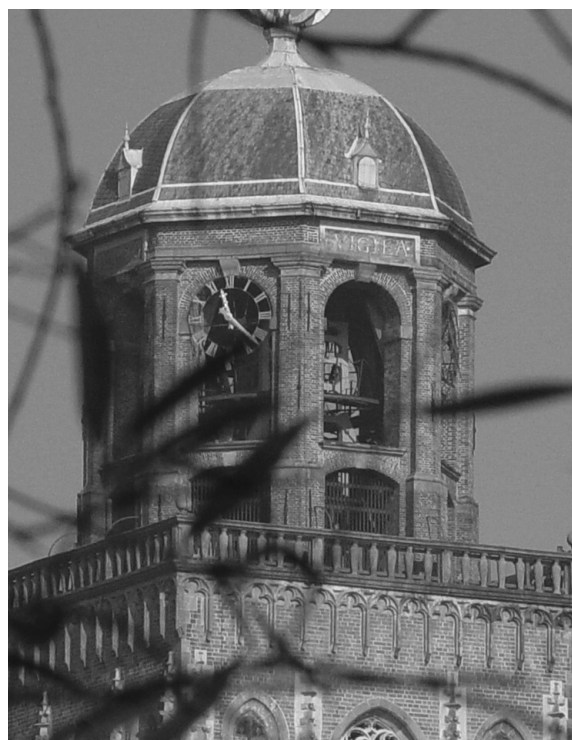
NUMMER 20

April 2005

Word donateur van de Stichting Oud Deventer! Vul de bon in op pagina 16

Inhoud van dit nummer

Van de redactie	2
Miskleun Lamme van Dieseplein door een Gemeentebestuur zonder visie nog geen voldongen feit	2
Goede hoop voor de kroonluchters van de Bergkerk	4
De silo van Weijers, de Wand en de gierzwaluwen	4
Drie en twintig panden in de binnenstad beschikbaar voor bewoning	5
School A, Polstraat 1	6
Deventer station(somgeving)	7
Het houdt bij een urinoir kennelijk nooit op	8
Stadsvilla's Zandpoort, behoud door ontwikkeling	9
Bestemmingsplan Boreelkazerneterrein	10
Het einde van de School voor Buitengewoon Lager Onderwijs aan Houtmarkt 7?	11
Rijkssubsidie monumentenrestauratie op de tocht	12
Donateursbijeenkomst	12
H.F.A. Rademaker, stadsarchitect van Deventer 1961-1988, tentoonstelling in Architectuurcentrum Rondeel	14
De nieuwe wethouder van Cultuur en Monumentenzorg	15

De Stichting Oud Deventer heeft een nieuwe secretaris.

Na zes jaar draagt Hans van Beeck het secretariaat over aan mr. Janneke Rogaar. Haar adres is Papenstraat 8, 7411 ND Deventer.
Telefoon 0570 613713.
Emailadres: secretariaat@oud-deventer.nl.

Van de redactie

In het voor u liggende nummer vragen wij uw speciale aandacht voor twee onderwerpen, waarvan het belang voor onze stad bijzonder groot is: het Lamme van Dieseplein en het vrijkomen van drieëntwintig panden in de binnenstad.

Allereerst willen we u doen weten dat we ons grote zorgen maken over de op handen zijnde herinrichting van het Lamme van Dieseplein. Waarom hechten we zo veel belang aan dat plein? Het gaat hier om niet minder dan de kraamkamer van de Moderne Devotie, de enige Deventer beweging met een Europese uitstraling. In de nieuwe opzet wordt daar, boven op de crypte van het voormalige Rijke Fratershuis, een Herdenkingscentrum Geert Grote gebouwd. Dat zal binnen- en ook buitenlandse bezoekers naar Deventer brengen. Het vernieuwde plein moet bij dat rijke verleden passen, en van dat inzicht geven B en W hoege-naamd geen blijk. Daarover gaat het hieronder. Van even groot belang achten wij het vrijkomen van drieëntwintig monumentale huizen in de binnenstad, nu de gemeente de daar werkzame ambtenaren nog deze zomer in de 'Kassa' gaat huisvesten. Als u denkt aan het project 'Wonen boven Winkels' herinnert u zich dat het gemeentelijk beleid is om het wonen in het centrum van de stad te stimuleren. Voor dat beleid is dit een enorme uitdaging. Nooit eerder kwamen zoveel panden tegelijkertijd beschikbaar voor bewoning. En tegelijkertijd vraagt men zich af of er in Deventer niet teveel appartementen komen. Immers, er zijn al appartementen verhuurd nadat bleek dat er geen koper voor gevonden kon worden. Hoe gaat de gemeente, eigenaar van een groot deel van deze 23 huizen, deze transformatie aanpakken? Dat is de vraag, zie pagina 5.

Er is een nieuwe wethouder van (onder meer) cultuur; we wensen hem veel succes. Hij toont daadkracht, zie het artikel over de kroonluchters van de Bergkerk. We schrijven over gebouwen die gerestaureerd worden, het monumentale NS-station dat een verbouwing onderging, en over een nieuwe geldelijke regeling voor onderhoud van belangrijke gebouwen. Nog vele andere zaken die Oud Deventer raken komen aan de beurt. Wij hopen u weer te kunnen boeien en wachten uw commentaar af.

Miskleun Lamme van Dieseplein door een Gemeentebestuur zonder visie nog geen voldongen feit

Na veel plannenmakerij en inspraakbijeenkomsten leek er enigermate consensus te zijn bereikt tussen de gemeente, belanghebbenden, adviseurs, omwonenden en pleitbezorgers voor historisch erfgoed. Niets daarvan; met hun zogenaamde 'Masterplan' van januari 2005 gingen B en W op bijna alle punten dwars in tegen wat door velen wenselijk werd geacht. Gaan commerciële kortetermijnoverwegingen en gebrek aan visie de binnenstad weer schade toebrengen? We vreesden het ergste, maar gelukkig haalde de PvdA het Masterplan van de agenda (van 31 januari 2005) van de Raadscommissie Ruimtelijke-Fysieke Ontwikkeling. Met het voornemen om het in de aprilvergadering opnieuw te agenderen.

Van alle pleinen in de Deventer binnenstad is dit waarschijnlijk het minst bekend, en wie weet hoe rommelig het oogt vindt dat niet zo erg. Het is ook helemaal geen plein, maar sedert 1964 een wondeplek in de stad. Je kunt er je auto kwijt, als er plaats is, en de laatste jaren ook je fiets.

Vrachtwagenchauffeurs die winkels moeten bevoorraden weten het ook te liggen. Daarmee houdt het wel op. Vergane glorie, maar wat was ooit die glorie?

Daarvoor moeten we terug naar de 14e en 15e eeuw, de tijd van Geert Grote en zijn Moderne Devotie. Deze Deventenaar bracht vanaf 1379 een

LvDplein met de plaats van het Lamme van Diesehuis (8) en het Rijke Fratershuis (9). Uit Van Dijk en Hendrikman 'Deventer in het voetspoor van de Moderne Devotie' (Praamstra)

Stichting

beweging van godsdienstig leven, sociale en onderwijskundige vernieuwing op gang, die, ondanks zijn vroege dood vijf jaar later, voor Noordwest-Europa meer dan honderd jaar lang van grote betekenis is geweest. Daardoor is Deventer op de kaart gezet op een manier, die daarvoor en daarna niet meer is geëvenaard. Dat de bakermat van deze beweging het huidige stukje kaalslag is, daaraan herinneren nog de resten van het Rijke Fratershuis en het Lamme van Diesehuis.

Gelukkig kwamen er enkele jaren geleden initiatieven om dit stiefkind onder de Deventer binnenstadsruimten nieuw leven in te bazen. Binnen het geldende bestemmingsplan zijn er echter veel varianten denkbaar, en daarover kwam overleg op gang. Ook Oud Deventer heeft daarin meegepraat. Het zal u niet verbazen dat wij gezien de unieke Europese uitstraling van deze plek een bijzondere aanpak hebben bepleit. Nieuwbouw in dit gebied vereist volgens het verdrag van Malta vooraf archeologisch onderzoek. In dit geval dient dit niet alleen uitgebreider te zijn dan gewoonlijk, maar zouden de bevindingen daarvan ook richtinggevend moeten zijn voor de herinrichting van dit unieke stukje binnenstad. Deventer kan er niet onderuit de kraamkamer van de Moderne Devotie te presenteren met een allure, die recht doet aan de betekenis van deze beweging.

Wat er passeerde, een summier overzicht

- Eerst kwam er een externe stedenbouwkundige, die meende dat hier een 'eigentijdse' invulling op zijn plaats was. Enig cultuurhistorisch besef kwam daarin niet voor. De gemeentelijke adviesraden konden het gemeentebestuur ervan overtuigen dat het anders moest.
- Een tweede plan ging wél uit van historische karakteristieken en waarden. Waarmee niet gezegd werd dat het zou moeten gaan om een reconstructie van de vroegere situatie. De nadruk zou gaan vallen op de instandhouding van de sfeer van een hovenomgeving, zoals we die ook kennen rond de Stromarkt, Kleine en Grote Poot, relictten van de tijd dat hier wereldlijke en kerkelijke domeinen waren.
- Een belangrijke aanzet tot een dergelijke visie was al gegeven in de in 1999 verrichte studie van Bureau B+B: 'Herinrichtingsvisie Openbare Ruimte Binnenstad Deventer', waarin zelfs een omvangrijk 'Binnenhof'-gebied werd voorgesteld, dat de herinnering aan wereldlijke (8e eeuw) en kerkelijke (10e eeuw) hoven levend zou houden. Het nieuwe plan mikte wel op een vrij massieve invulling van het gebied, met hoge gebouwen.
- Het valt te begrijpen dat er daarop verzet kwam

in een inspraakronde. De bijeenkomsten hadden een hectisch verloop, niet in het minst omdat de toelichting op de plannen weinig overtuigend overkwam; de gemeente bracht geen geloofwaardig 'verhaal' over, waaruit visie sprak.

- De wethouder beloofde beterschap aan de insprekers en liet het hele planvoorstel uitkleden tot alleen de bouwinitiatieven die zich zouden kunnen aandienen. Dit zelfs zonder de adviesraden daarover te raadplegen, wat bij wet geboden is Dit noodverband werd 'Masterplan' gedoopt, door B en W tot beleid verklaard, maar zonder planjuridische betekenis. Het bestemmingsplan, dat een 'hovenmodel' niet in de weg staat, blijft van kracht. Aan de wensen bij de inspraak (minder bouwvolumen en meer ruimte) kan nog steeds best voldaan worden.

Waarom?

- We vragen ons af waarom het gemeentebestuur verschillende uitstekende voorstudies liet verrichten om vervolgens de resultaten ervan naast zich neer te leggen. Want naast de B+B studie is er in 2003 op aandringen van de adviesraden ook een bouwkundige verkenning uitgebracht van het Buro O2, waarin duidelijke waardebepalingen en voorstellen voor de herinrichting van dit binnengebied worden gedaan. Waarom is daar niets mee gedaan?
- Aan de fa. Schröder waren eerder bepaalde bouwrechten (tot op een afstand van 11 meter van de voorgevel van het Koetshuis) toegekend op basis van het bestemmingsplan en de eigendomsgrenzen. Maar waarom bood de gemeente al tijdens het planproces aan Schröder (ongevraagd!) meer bouwgrond aan, totdat er eerst 8 m., en vervolgens nog maar 5.50 m., voor een straatje overbleef? Deze laatste stap betekent het verdwijnen van al het groen voor het Koetshuis, hetgeen haaks staat op een 'Hovenmodel'.
- De monumentale beuk naast de ingang van Proosdijpassage loopt ook al groot gevaar, want B en W vinden dat daar nog een poortgebouw nodig is. Maakt dat die mislukte passage beter?

Oud Deventer zet zich met alle haar ten dienste staande middelen in voor een terugkeer op de heilloze weg, die Deventer vervreemdt van zijn historische identiteit. Wij blijven aandringen op het ontwikkelen van een integrale visie, gebaseerd op de reeds uitgevoerde studies en stimulerende adviezen van de eigen adviesorganen.

Daarnaast zullen wij een pleidooi houden voor het zoveel mogelijk onder één dak brengen van de uitvoering van het herstelplan van dit unieke stukje verwaarloosde binnenstad, bijvoorbeeld door de N.V. Bergkwartier.

Goede hoop voor de kroonluchters van de Bergkerk

Eindelijk een verzoek van B en W aan De Fundatie om ze te laten hangen

Meermalen* en in afwijzende bewoordingen schreven wij over het gemakshalve verwijderen van de zeventiende-eeuwse, kostbare kroonluchters in de Bergkerk door de Stichting De Fundatie (voorheen Hannema-De Stuers Fundatie), ten behoeve van exposities van moderne kunst. Omstandig beloofden de vorige Wethouder van Monumentenzorg, de heer Fleskes, en de verantwoordelijke ambtenaar dat de Fundatie schriftelijk gesommeerd zou worden af te blijven van de inventaris van de Bergkerk en zeker de kronen, eigendom van de Protestantse Kerk in Deventer, nimmer te verwijderen. Toen wij daarover navraag deden bij mevrouw Nicole Delichem, namens de Fundatie verantwoordelijk voor de exposities in de Bergkerk, verklaarde deze echter nooit een brief van de gemeente Deventer over het demontageverbod te hebben ontvangen.

De redactie had 6 januari jl. een kort kennismakingsgesprek met de nieuwe Wethouder van Monumentenzorg, Gerrit Berkelder (zie elders in dit nummer). In dit gesprek kwam bovenstaande kwestie wederom aan de orde.

Bovendien wees de redactie de nieuwe wethouder tijdens een bijeenkomst in de Bergkerk op 27 januari jl. ter gelegenheid van de oprichting van het Provinciaal Cultuurfonds Monumenten op de lege gewelven! Bij dat evenement constateerden wij dat de stammen van de kroonluchters voor het grijpen lagen in de koffieruimte van de consistoriekamer. Hiermee geconfronteerd 'hoopte' mevrouw Delichem van de Fundatie dat er niet ingebroken zou worden in de Bergkerk(!). Ook de aanwezige Commissaris van de Koningin en de Gedeputeerde van Cultuur vonden het desgevraagd een merkwaardige zaak dat de kronen van tijd tot tijd worden weggehaald.

Wij hadden de indruk dat de heer Berkelder overtuigd was geraakt van de noodzaak om deze zaak met voorrang aan te pakken, voordat er onherstelbare dingen gebeuren. En inderdaad,

wij ontvingen een afschrift van een brief aan De Fundatie, gedateerd 18 februari 2005, om de kroonluchters zo spoedig mogelijk te herplaatsen en bij volgende exposities niet meer te verwijderen. Bravo voor deze nieuwe wethouder!

* in de nummers 17 en 19 van deze nieuwsbrief

De silo van Weijers, de Wand en de gierzwaluwen.

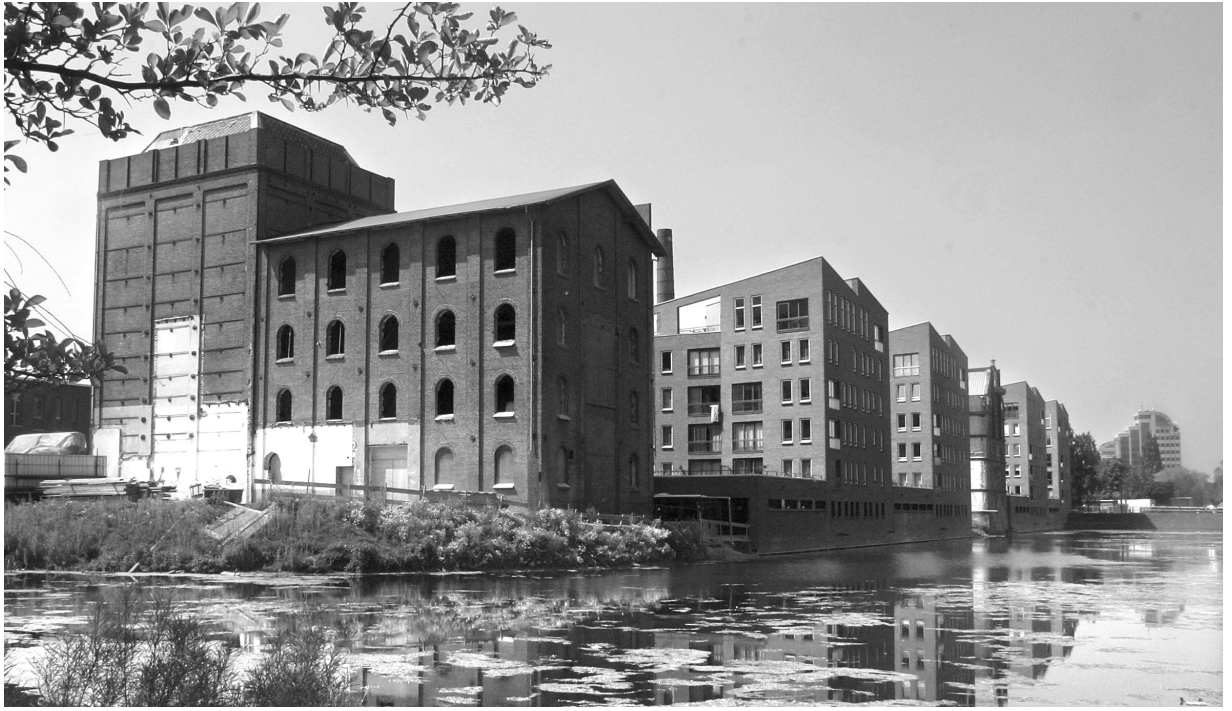
Ons bestuurslid Harry Rademaker wees er nog eens op (zie elders in dit nummer): 'respecteer het bestaande in de stad, en hou er rekening mee als je er iets nieuws naast zet'. De Nota Belvedere zegt iets vergelijkbaars*.

Aan deze gouden regel moesten we denken bij het lezen van het jaarverslag over 2003 van het Oversticht. Deze vereniging heeft als doel het landelijk en stedelijk schoon in de provincie in stand te houden. De silo van Weijers uit 1898 aan de Bergpoortstraat in Deventer kreeg in het verslag een eervolle vermelding. Deze silo, een rijksmonument, heeft de functie van provinciaal archeologisch depot en werkplaats. 'Behoud door een nieuwe functie', dat is hier door de N.V. Bergkwartier waargemaakt.

Gierzwaluwneststenen

Stichting

De Silo en De Wand

Foto Ronald Hiddink

Wat ons betreft delen de – vorig jaar gereedgekomen – belendende appartementsgebouwen in die lof, omdat ze zo fraai aansluiten bij wat er van de fabrieksgebouwen aan de Bergpoortstraat resteert. Oud Deventer wil dan ook de architect van deze nieuwe appartementengebouwen gelukwensen. Het gaat om ir. M.P Baarsma van het architectenbureau Lafour en Wijk in Amsterdam. Bij de bouw heeft hij niet alleen aan de permanente bewoners gedacht, maar ook aan de zomergast bij uitstek van onze stad, de gierzwaluw. Al eeuwenlang brengen gierzwaluwen boven de stad van april tot augustus met

hun luchtcapriolen leven in de brouwerij. Bij het opknappen van oude gebouwen verdwijnt meestal hun nestgelegenheid, daar moest dus iets aan gedaan worden. Samen met de Stichting Natuur Anders zorgde Baarsma voor niet minder dan 24 neststenen in de nieuwbouw. Daarmee is de voor deze vogelsoort bestemde kunstmatige nestgelegenheid in de binnenstad verdubbeld. Eerder zette de N.V. Bergkwartier zich al hiervoor in, in samenwerking met de Stichting Gierzwaluwenwerkgroep Nederland.

*zie onze Nieuwsbrieven 11 (2000) en 15 (2002)

Drieëntwintig panden in de binnenstad beschikbaar voor bewoning

Een kolossale kans voor de stad, maar tempo is gewenst.

Deze zomer verhuist een aanmerkelijk deel van de gemeentelijke administratie naar de Leeuwenbrug. In de 'Kassa' komen kantoren voor ambtenaren die nu nog gehuisvest zijn in 19 monumentale panden in de Polstraat en de Assenstraat. Daarnaast worden vier na een brand leegstaande panden aan de Grote Poot/Assenstraat en tot voor kort

eigendom van de gemeente (nu van een projectontwikkelaar), hopelijk op niet al te lange termijn ook aangepakt.

Niet minder dan 23 huizen komen zodoende in één klap beschikbaar voor andere bestemmingen. Dat kan haast niets anders zijn dan bewoning, want kantoren zijn er onderhand al veel te veel. Daarvan uitgaande en gezien het formaat van deze panden zal dat waarschijnlijk resulteren in een kleine honderd nieuwe appartementen in de binnenstad. Goed nieuws, maar wie gaat er voor zorgen dat deze transformatie op een aanvaardbare manier gaat plaatsvinden? De gemeente is eigenaar van de meeste panden in Pol- en Assenstraat. Het laat zich aanzien dat zij deze gebouwen zal willen verkopen aan een onderneming, die er appartementen in maakt en vervolgens kan verhuren of verkopen. Die verkoop is

een zakelijke aangelegenheid. Maar dat betekent niet dat het uitsluitend om de hoogste bieder moet gaan. Bij dergelijke monumentale panden in het hart van de binnenstad dienen ook andere overwegingen te gelden. Het aanzien van de binnenstad is niet gediend met een langdurige leegstand van zoveel huizen.

Leegstand is riskant

Leegstand houdt grote risico's in. Allereerst vandalisme. Zoals plaatsvond in de Boreelkazerne, de dag nadat krakers het pand verlaten hadden. Er is toen voor tonnen schade aangericht. Nog veel gevaarlijker is brand. Dat is de laatste jaren in de binnenstad al herhaaldelijk gebeleden. Mogen we uw geheugen even opfrissen? In september 1999 werd Polstraat 16 door brand verwoest, kort voordat met de restauratie zou worden begonnen. Ook Polstraat 18, juist voor een miljoen gerestaureerd, ondervond daarbij schade. In januari 2001 brandde een deel van de Boreelkazerne af. In september van datzelfde jaar volgde de grote brand op de overgang Assenstraat-Grote Poot. Ook voor die vier onbewoonde panden lagen de restauratieplannen klaar. De brandweer deed zijn best, maar de druk op de leidingen was soms te laag en het is moeilijk manoeuvreren in de binnenstad. Alleen de gevels bleven overeind. Al deze branden moeten aangestoken zijn. Voorzover wij weten zijn de schuldigen nooit gevonden. Straks staan er meer dan twintig panden in het hart van Deventer leeg. Alles moet gedaan worden om door voortvarend te handelen deze monumenten in goede staat te houden tot het moment dat ze in de steigers komen te staan.

En de inwendige verbouwing moet kwaliteit hebben. Niet alleen omdat het om monumenten gaat, maar ook om leegstand in de toekomst te voorkomen. Er worden immers binnen de gemeente Deventer al zoveel appartementen gebouwd. Dat er nog eens leegstaande appartementen in Deventer zullen zijn is geen ongerijmde veronderstelling. Kijk maar eens naar de huidige kantorenmarkt. Wie had zes jaar geleden durven voorspellen dat er nu in Nederland zoveel kantooruimte leegstaat dat wel 30% nooit meer als zodanig gebruikt zal worden?

N.V. Bergkwartier

Aangezien het bijna uitsluitend om monumenten gaat ligt het voor de hand dat de gemeente bij dit hele proces allereerst denkt aan overleg met de N.V. Bergkwartier. Daar kan zij ons inziens niet omheen. Deze N.V. ('Maatschappij tot stadsherstel') heeft immers niet alleen in

Deventer, maar ook landelijk een grote reputatie in herstel en beheer van dergelijke gebouwen. Zij kan bogen op een ervaring van 36 jaar, en beheert nu bijna 110 monumenten waarin 160 appartementen zijn ondergebracht. Wij bepleiten niet dat alle panden overgaan naar de N.V., maar daar waar deze al veel panden in eigendom heeft, zoals in de Polstraat, zou dat toch wel de eerste keus moeten zijn. De N.V. Bergkwartier moet in staat geacht worden zowel de financiering als de begeleiding van deze klus tot een goed einde te brengen.

Wij hopen dat de bestuurders deze zaak de nodige prioriteit geven en met wijsheid afhandelen.

School A, Polstraat 1

Oud Deventer wil niet het gehele gebouw, maar wel de voorgevel behouden

Wanneer u vanaf het Grote Kerkhof de Polstraat inloopt passeert u links al snel nummer 1. Nu één geheel met het Stadhuis, maar vroeger een school. Aan dit laatste herinnert nog de afstand tot de straat, dat was ooit de speelplaats. In de geveltop ziet u het stadswapen van Deventer.

Eens was dit front de voorgevel van 'School A', gebouwd in 1876, waar 'Meer Uitgebreid Lager Onderwijs voor Jongens' werd gegeven. Destijds was dat een volkomen nieuw schooltype. De school bestond uit zeven klassen, vanaf het derde leerjaar. De klassen 1-5 dienden ter voorbereiding van middelbaar en gymasiaal onderwijs, de klassen 6 en 7 voor leerlingen die geen gymnasium of HBS wilden gaan volgen.

In het laatste kwart van de negentiende eeuw waren alle openbare lagere scholen in Deventer met (hoofd)letters genummerd, namelijk A t/m I. School B was de school voor 'Uitgebreid Lager Onderwijs voor Meisjes' in de Assenstraat (nr. 11, gemeentelijk monument). De scholen C t/m I waren gewone lagere scholen.

Behalve historisch interessant als nieuw schooltype, is het gebouw ook architectonisch van betekenis. Het is ontworpen door stadsarchitect W.C. Metzelaar (1848-1918), die van 1872-1883

Stichting

School A, Polstraat 1

Foto A. Heijink (Coll. Stadsarchief)

in dienst van de gemeente Deventer was. Metzelaar ontwierp behalve de scholen A en B ook School E uit 1880 aan de Singel (enkele jaren geleden afgebroken, hoewel gemeentelijk monument), School D uit 1882 aan de Houtmarkt 6 (gemeentelijk monument) en School F uit 1883 aan de Zwolseweg (alleen de voorgevel staat nog overeind). Het mooiste Deventer ontwerp van Metzelaar, het St. Geertruiden Ziekenhuis aan de Singel, is in 1985 gesloopt.

De scholen A en B zijn terzelfder tijd ontworpen, hoewel School B in de gevel 1874 heeft staan. Daarmee vormen deze ontwerpen het model voor de andere door Metzelaar ontworpen scholen en spelen zij een belangrijke rol in zijn ontwikkeling als architect.

De voorgevel bevat fraaie details, de andere kanten van het gebouw zijn niet van belang en het interieur is aangetast door de verbouw van school- tot kantoorgebouw. Het voormalige schoolgebouw past uitstekend in het straatbeeld van de Polstraat (niet voor niets liet Rein Geurtsen zich onlangs enthousiast over dit gebouw uit). Net als School B in de Assentraat laat het gebouw zien dat de Polstraat niet alleen een deftige woonstraat is geweest. Deze straten vormden destijds ook de bakermat van het moderne onderwijs.

Oud Deventer heeft de het college van B en W voorgesteld het gebouw de status te geven van gemeentelijk monument. De Adviesraad Monumenten Deventer heeft hetzelfde gedaan.

Deventer station(somgeving)

Het Deventer stationsgebied heeft in de afgelopen tien tot vijftien jaren heel wat veranderingen ondergaan. De reiziger die in jaren zestig en zeventig per spoor Deventer aandeed, trof een markant bakstenen gebouw aan met veel natuursteen en een stationsplein dat nostalgisch aandeed. De plaatselijke VVV was direct bij de hand en gehuisvest in een wit geschilderd houten gebouw, 's zomers omgeven door een bloemenzee. Ook kon het oog van de bezoeker de Stationsstraat niet missen met gedegen jarendertigwoningen, de oude Leeuwenbrug en een fraaie waterpartij overgaand in het Oude Plantsoen. Kortom een sfeervol geheel, ook door de donkergrijze granieten straatkeien ter hoogte van de fietsenstalling en dieprode dakpannen. Opvallend waren verder een bakstenen urinoir ter hoogte van de taxistandplaats en de hardstenen stoepbanden om het station.

Het eerste wat verdween, was de VVV. Deze ging naar de Drie Haringen naast de Waag op de Brink. Het witte houten gebouw, daterend uit 1913 en bedoeld als woning voor de toenmalige Rijksspoorwegdirecteur, kwam leeg te staan en werd in 1990 afgebroken. Het zou het begin worden van vele, elkaar opvolgende, ingrepen.

De komst van de nieuwe Leeuwenbrug, een groot kantorencomplex, drong het stationsgebouw terug. De realisatie gebeurde in twee fasen. Eerst kwam - wat in de volksmond heet - de 'Kassa' en later een lager gedeelte dat voor een deel op poten staat. Ooit was op die plek een tweede 'Kassa' gepland. De huidige situatie met die doorkijk, maakt alles wat acceptabeler.

Mede onder druk van Oud Deventer kwam er nog een derde ronde in de vorm van een stuk herstelde singel met een charmante loop- en fietsbrug. Om dat mogelijk te maken, werd er eerst een nieuwe dam ter hoogte van de Binnensingel aangelegd. Van die dam gaat weinig bekoring uit (armoearchitectuur). Hier zouden hardstenen hoeken en bogen op zijn plaats zijn geweest met luxe armleuningen, zoals de Stationsweg in Den Bosch die kent. In feite een gemiste kans om het stationsgebouw uit 1919, een eenmalig ontwerp van architect H. Menalda van Schouwenburg, visueel te verbinden met de statige bebouwing aan de overkant. Maar wat niet is, kan misschien nog komen.

Station met plein

De grootste ingreep is de nieuwe, ondergrondse fietsenstalling, een redelijk geslaagde operatie, evenals de daarmee samenhangende herinrichting van het stationsplein. Het totaal heeft een open karakter, met de taxiweg meedraaiende hardstenen banken, een richtingwijzer voor de reiziger etc. Er is sprake van een echt plein. Dat bleek nog eens bij Deventer op Stelten van enkele jaren terug: vertrekpunt van draken en andere gedrochten richting de Keizerstraat. Wel is het een kaal en te stenig plein, een heel verschil met vroeger, met name in de dertiger en veertiger jaren. Het station had toen echt allure, was begroeid met klimop en met veel groen omgeven. Foto's uit die tijd laten dit zien. Ook de thans gebruikte rode betonnen straatsteen is niet echt een voltreffer. Jammer dat van die oude bestrating weinig tot niets is terug te vinden!

Wat het stationsgebouw betreft het volgende. Onlangs is er groot onderhoud gepleegd en zijn karakteristieke elementen, zoals dakkapellen, volledig vernieuwd. De reiziger en de Deventenaar zal dit niet zo opvallen. Wel de nieuwe ruimte voor het kopen van kaartjes en advies, jarenlang verstopt achter het bloemenstalletje. Met zorg is de aannemer te werk gegaan. Zo is een van de twee bogen in deze ruimte weer hersteld met passende geglazuurde bakstenen. Alleen voor de ontbrekende hardstenen stukken is gekozen voor wit geschilderd beton. Hulde aan de NS.

Hopelijk vormt dit het begin van een meer volledig herstel van dit officieel aangewezen rijksmonument. Dan krijgt de stationshal weer allure evenals het restaurant op de perrons (ooit was daar nog een separate dinerzaal achter twee grote teakhouten schuifdeuren) en de twee wachtkamers, nu een trieste aangelegenheid. Er pleit veel voor een karakteristieke facelift. Dus een gebouw dat uitnodigend is, fris ruikt (ook in de lift!) en waarin de stad Deventer zich beter dan nu zou moeten presenteren. Het gaat hier

immers om een visitekaartje! In die zin heeft Bussink's koekfabriek met een grote reclame in de onderdoorgang het beter begrepen. Naar ver-luid komt er een AH togowinkel van Ahold in het oude plaatskaartenkantoor en de ruimte waar men in het verleden terecht kon voor buitenlandse reizen. Ook wordt in de hal de kiosk (koffie, thee e.d.) in een ander jasje gestoken. Een prima ontwikkeling zolang dit niet ten koste gaat van het monumentale karakter!

Het houdt bij een urinoir kennelijk nooit op.

Oud Deventer ontving een brief van het Hoofd Groep Buiten van het Nederlands Openluchtmuseum in Arnhem. Trouwe lezers van deze nieuwsbrief zullen zich herinneren dat het monumentale urinoir van het Stationsplein moest verdwijnen, en na veel gedoe een plaats kreeg in het Openluchtmuseum. Men wil er goed voor de dag komen met deze aanwinst, en daar gaat deze brief over. Of er geen Deventernaren zijn met mooie verhalen over dit urinoir. Voor alle duidelijkheid: wie al zo'n verhaal naar Arnhem heeft opgestuurd hoeft dat niet te herhalen.

Adres: Postbus 649, 6800 AP Arnhem of
l.van.prooije@openluchtmuseum.nl

Website

Breng een bezoek aan de website van de Stichting Oud Deventer!

Geef uw reacties op onze mededelingen en onze standpunten:

www.oud-deventer.nl

Stichting

Stadsvilla's aan de Zandpoort

foto: Architectenburo Smid & Peters

Stadsvilla's Zandpoort, behoud door ontwikkeling

Oud Deventer is krachtens haar doelstelling voorstander van het behoud van monumenten en karakteristieke gebouwen in de stad. Een heel goed voorbeeld van behoud door ontwikkeling is de restauratie c.q. rehabilitatie van het uit 1905 stammende complex 'Stadswoningen' aan de Zandpoort. Het uitermate beeldbepalende complex, dat enkele jaren leeggestaan heeft, werd in opdracht van Van Vemde projectontwikkeling BV te Twello door het gerenommeerde architectenburo Willem Smid & Jim Peters bekwaam gerehabiliteerd. Dit bureau heeft in de jaren tachtig een zeer belangrijke bijdrage geleverd aan het behoud van het Noordenbergkwartier.

De verbouw van dit kantoorcomplex van BAM-Vermeulen tot vijf stadsvilla's past niet alleen in het beleid van de gemeente Deventer om de binnenstad nog meer bewoonbaar te maken, maar ook in de opvatting van onze stichting om waardevolle, vertrouwde ensembles te behouden voor de stad. Smid en Peters is verantwoordelijk voor de hedendaagse verschijningsvorm en kleurstelling. Er is niet alleen rekening gehouden met de aanwezige gegevens en de histori-

sche gevelbeelden uit het Gemeentearchief, maar ook is het herstel van de woonfunctie op deze markante plek duidelijk zichtbaar gemaakt door vijf nieuwe huisnummers (14, 16, 18, 20 en 24) te creëren. Vanuit de stadsvilla's 14 - 20 bereikt men zowel via de begane grond als via de eerste verdieping de eigen aan de achterzijde gelegen tuin.

De panden aan de Zandpoort zijn een goed voorbeeld van de bouwstijl, die in het begin van de vorige eeuw modern was. Zij vertoonden oorspronkelijk een baksteenarchitectuur met gemetselde ornamenten onder de gootrand en de kopgevel. Ook de gepleisterde horizontale banden zijn typerend voor die tijd; de houten kozijnen hadden al draairamen en op de eerste verdieping waren twee uitgebouwde erkers met daarop een balkon. De dakvlakken aan de voorkant waren ooit getooid met fraaie dakkapellen. Wellicht behoort het ooit nog eens tot de mogelijkheden om deze erkers en dakkapellen in hun oude luister te herstellen.

De redactie is blij dat de renovatie van deze panden voor de hellepoort is weggesleept. Immers, nog maar enkele jaren geleden waren er al tekeningen van 'Ghijsen Partners BV Architectenburo' voor een groot flatgebouw, waarvoor dit karakteristieke gebouw had moeten verdwijnen. Smid en Peters heeft na de rehabilitatie van de panden aan de Brinkpoortstraat/Keizerstraat wederom bewezen respect te hebben voor de gebouwde omgeving van onze goede stad Deventer.

Het hek van de Boreelkazerne, een product uit 1847 van de Deventer IJzergieterij Nering Bögel

Bestemmingsplan Boreelkazerneterrein

Na een discussie van jaren heeft de gemeenteraad van Deventer op 29 juni 2004 dit bestemmingsplan vastgesteld. Aan deze discussie heeft ook Oud Deventer bij herhaling een bijdrage geleverd. Zo hebben wij – tevergeefs – gepleit voor veel meer woningen op het kazerneterrein, hetgeen de levendigheid daar ten goede zou komen. Daar zullen we het nu niet meer over hebben. We beperken ons in dit artikel tot een drietal elementen uit het plan: het kazernegebouw zelf, het plein er voor en het hek. Het gaat daarbij om monumenten die geschaad dreigen te worden. Tegen dit laatste hebben wij onoverkomelijke bezwaren gehouden, en deze met nadruk naar voren gebracht.

-1 Men wil een facelift van het Kazernegebouw. Dat begrijpen wij en we hebben geen bezwaar tegen nieuwe glazen portalen die de ingangen van de kazerne meer zichtbaar moeten maken. Maar waarom moet dat glas als een tweede gevel tot de dakrand worden doorgetrokken? Zo'n bovenmaatse spiegel tot 12 m hoogte is toch alleen maar aandachtstrekkerij en gaat onherroepelijk ten koste van het bescheiden baksteen-uiterslijk, dat bij dit gebouw hoort. Wie heeft dit zo gewild? Het is ons een raadsel.

-2 In paragraaf 7 van het Bestemmingsplan (BP), op p. 49, leest men het volgende: 'ook al dienen de karakteristieken van gebouw en om-

geving gehandhaafd te blijven, onderkend dient te worden dat aanpassingen zoals aanbouwen in de zin van verruimende entreepartijen en uitbreidingen in de zin van serres en/of een piramide-achtige constructie (zoals op het voorterrein van het Louvre) wenselijk zijn. Enerzijds om tot het meest optimale gebruik van het gebouw te kunnen komen, anderzijds om aan het strenge karakter van het gebouw levendigheid toe te voegen'.

Dit idee ligt ten grondslag aan wat verder in het BP volgt, namelijk de mogelijkheid op het voorterrein van de kazerne een bouwwerk op te richten, al of niet in de vorm van een piramide, ter grootte van ca. 400 m², dat is 15% van het oppervlak van dat terrein. Op een bijlage bij het BP is het effect daarvan aangeduid en ook wat het zou betekenen als hetzelfde gebouwtje met luifels van 4 m uitgedost zou worden, iets dat ook via dit BP lijkt te kunnen. Ook al zou het laatste onjuist zijn, wel blijken uit de schets de gevolgen ervan. Afhankelijk van waar men staat, zal een groot deel van de kazerne, soms zelfs de helft of meer, achter dat nieuwe gebouwtje verdwijnen. Juist die stenen kazernemuren – nu nog vanaf dat voorplein en vanaf de Houtmarkt zichtbaar – maken dit soldatengebouw tot het karakteristieke monument dat het is. Een uiterlijk dat Oud Deventer wil bewaren en niet verstoppen achter welk bouwwerk ook.

Onbegrijpelijk vinden we dat bij dit nieuwe gebouw een relatie wordt gelegd met de piramide van Ming Pei in Parijs op de binnenplaats van het Louvre. Ming Pei's piramide meet aan de basis, parterre dus, 33 x 33 m. En zijn directe omgeving meet 142 x 210 m. Dat betekent dat nog geen 4 % van dat oppervlak door dat gebouw in beslag werd genomen, een fractie vergeleken met de toekomstige situatie bij ons. Daarbij wist Ming Pei zich omgeven door veel hogere en architectonisch onvergelykbaar veel rijkere wanden. Wie haalt het in zijn hoofd hier een parallel te trekken met onze kazerne? Het gaat overigens niet alleen om de ruimtelijke verhoudingen, ook de functies hier en in Parijs zijn nogal verschillend. Daar de hoofdingang naar het museum en hier vermoedelijk een of ander verkooppunt. We zitten niet te wachten op deze 'levendigheid', de kazerne kan die missen als kiespijn.

Stichting

-3 Als derde noemen wij het behoud van het gietijzeren hekwerk dat het kazerneplein afscheidt van de Houtmarkt. Aan de zijde van het Emmaplein staan als onderdeel van dat hek nog twee wachthuisjes gelijk aan die welke er ook aan de andere kant stonden. Herstel van die verdwenen huisjes zou, dunkt ons, juist op die plaats waar de loop naar het gebouw gedacht is, de attractie van de entree tot de kazerne versterken en ook de historische betekenis van het hek als afsluiting zichtbaar maken. Kenmerkend voor dat hek is immers het niet onderbroken, afsluitende karakter dat hoorde bij het kazernebedrijf. Met het bewaren van deze karakteristiek zou naar onze mening ook de commercie gediend zijn.

Tijdens de hoorzitting in het Provinciehuis op 9 december 2004 hebben we dit alles uitvoerig naar voren gebracht. Begin februari kregen we te horen dat het provinciebestuur niet het juiste adres is voor deze monumentale aspecten. Onze bezwaren werden dan ook verworpen. De gemeente dient te zijner tijd voor de realisering van deze plannen wel advies te vragen aan haar eigen Planadviesraad en aan de Rijksdienst voor de Monumentenzorg. Wij verwachten dat wat we in Zwolle naar voren brachten dan nog eens aandacht zal krijgen. Wat de gemeente vervolgens met de uitgebrachte adviezen zal doen is echter de vraag. We hopen er het beste van.

Het einde van de School voor Buitengewoon Lager Onderwijs aan Houtmarkt 7?

Sinds juni 2000 hebben we in deze Nieuwsbrief herhaaldelijk geschreven over de twee scholen aan de Houtmarkt, op de nummers 6 en 7. Men wil nummer 6 laten staan en nummer 7 slopen, en brengt voor dit standpunt commerciële motieven naar voren, die ons inziens aanvechtbaar zijn. Zowel om historische als om architecturaal/stedenbouwkundige redenen hebben wij bepleit dat niet alleen nummer 6, maar ook nummer 7 een nieuw leven zou krijgen door bewoning.

Op 10 november 2004 diende voor de Rechtbank Zwolle-Lelystad, sector Bestuursrecht, Enkelvoudige Kamer, de zaak 'Sloop Houtmarkt 7'. De Provinciale Commissie Heemschut had dit geding in overleg met Oud Deventer aangespannen. Volgens de projectont-

School Houtmarkt 7

wikkelaar staat dat gebouw in de weg en heeft de historische rooilijn correctie. Op die plek wil hij woningen bouwen, waarvan de gevel vier meter meer naar voren ligt dan die van de huidige BLO school. Van de Houtmarkt blijft zodoende niet veel meer over dan het pleintje voor Houtmarkt 6, de school die mag blijven staan. Daar worden appartementen in gebouwd. Wij brachten eerder, en ook nu weer, naar voren dat hetzelfde zou kunnen geschieden in de voormalige BLO-school. Het projectbureau Grachtengordel van de gemeente (lees DC Vastgoed) wil dat niet.

De rechter bleek zich goed in de zaak verdiept te hebben en gaf partijen ruim de gelegenheid de achtergronden van hun standpunten uiteen te zetten. Aangezien de aanvrager van de sloopvergunning, het projectbureau Grachtengordel, en de verlener van de vergunning, de gemeente Deventer, dezelfde instantie zijn besteedde de rechter veel aandacht aan de relevante regelgeving. Met name aan art. 37 van de Wet Stads- en Dorpsvernieuwing, waarin bepaald wordt dat voorkomen moet worden, dat er langdurig open gaten ontstaan in de bebouwing binnen een Beschermd Stadsgezicht. DC Vastgoed wil echter niet slopen voordat (in 2007) werkelijk met de nieuwbouw wordt begonnen. Op 8 december

2004 verklaarde de Rechtbank het beroep van Heemschut en Oud Deventer ongegrond. Hoger beroep in deze uiterst gecompliceerde kwestie is nog mogelijk bij de afdeling Bestuursrecht van de Raad van State. Heemschut betwijfelt of dit zin heeft en ziet meer in een bemiddelingspoging. Oud Deventer sluit zich daarbij aan.

Wij houden u op de hoogte.

Rijkssubsidiemonumenten- restauratie op de tocht

Binnen de Monumentenzorg wordt al enige jaren gewerkt aan een nieuw instandhoudingsbeleid. Nu is het dan zover, dat deze nieuwe regeling: 'Besluit Rijkssubsidiëring Instandhouding Monumenten', afgekort BRIM, per 1 januari 2006 in werking treedt. In deze BRIM wordt geen onderscheid gemaakt tussen onderhoud en kleinschalige restauratie, maar er is alleen sprake van instandhouding. Met ander woorden: de tijd van grootschalige restauraties is voorbij, er moet nu aandacht besteed worden aan permanent onderhoud van monumenten. Op zich een uitstekende maatregel, ware het niet, dat er nog een grote achterstand ingelopen moet worden aan restauraties van monumenten die op een of ander lijst staan. Geschat wordt, dat daar nog onge-

veer 250 miljoen euro mee gemoeid is. Maar de staatssecretaris heeft besloten, dat deze raming van de restauratiebehoefte buiten werking gesteld wordt. Hoe het verder moet met het inhalen van de achterstand is absoluut onduidelijk, de organisaties van het particulier initiatief, zoals het Nationaal Contact Monumenten (NCM) en de Federatie het Behouden Huis beraden zich nog over de fatale gevolgen van deze nieuwe regeling. Of er een gunstige overgangsregeling komt is afhankelijk van het beschikbare rijksbudget. De staatssecretaris heeft ook de zogenaamde 'Kanjerregeling' buiten werking gesteld. Dat betekent, dat omvangrijke restauraties, van bijvoorbeeld de toren van de Grote of Lebuinuskerk in onze stad Deventer, zeer onzeker geworden zijn. Al met al een zeer onzekere toekomst voor de subsidiëring van de vele monumenten in onze stad, die aan een noodzakelijke restauratie toe zijn.

Derhalve heeft de Stichting Oud Deventer, verontrust over deze maatregelen, een werkgroep ingesteld met als opdracht: na te gaan of er andere mogelijkheden zijn om het cultureel erfgoed in stand te houden. Deze werkgroep, o.l.v. ons bestuurslid Pieter Berend Oudemans, bestudeert drie mogelijke oplossingen:

- gebruikmaking van de BRIM-regeling
- gebruikmaking van het onlangs opgerichte Provinciale Restauratiefonds
- uitgeven van aandelen onder de Deventer bevolking, om zo fondsen te creëren voor restauratie van grote monumenten.

Medewerking van het Gemeentebestuur is onontbeerlijk in alle gevallen, maar de inzet van een ieder, die begaan is met het lot van het Deventer cultureel erfgoed, is nog belangrijker.

Wij houden U op de hoogte.

Donateursbijeenkomst

Elke twee jaar organiseert de stichting Oud Deventer een bijeenkomst om haar donateurs bij te praten over de afgelopen periode. Bij voorkeur voorafgegaan door een interessante voordracht over een aspect van de gemeente Deventer. Op de avond van de zeventienvijftigste januari van dit jaar was het weer zo ver. Evenals in 2003 werden we gastvrij ontvangen door de familie Wigboldus aan de Noordenbergstraat 7 te Deventer. Velen hadden gehoor gegeven aan onze schriftelijke uitnodiging.

De restauratie van dit markante pand aan de IJssel zou onder de BRIM niet meer als één operatie kunnen plaatsvinden. Daarentegen zou nu over zes jaar verdeeld onderhoud gepleegd moeten worden om het gebouw 'in stand te houden'.

Stichting

Na de opening door onze voorzitter Jan Jaap de Kroes, kreeg de heer Michiel Bartels, de stadsarcheoloog, het woord. Aan de hand van vele beelden schetste hij de recente archeologische vondsten in de binnenstad en aan de oostelijke uitvalswegen en vertelde daarbij het nodige over de ontstaansgeschiedenis van onze goede oude stad. Hij is een boeiend verteller, dat bleek ook nu weer. Over de bodem in het buitengebied van de gemeente kon hij nog niet meer zeggen dan dat hiervan nog niets onderzocht is. Daar zullen we hopelijk later nog wat van hem over horen. Wie op de hoogte wil blijven van archeologische vondsten in de gemeente Deventer wende zich tot de afdeling informatie in het stadskantoor, waar regelmatig brochures gratis te verkrijgen zijn. Het laatste nummer van deze serie 'Monumenten en Archeologie' handelde over de archeologie en de geschiedenis van Bathmen.

Na de pauze zette onze voorzitter voor het vijftigkoppige gehoor uiteen waarmee de stichting de laatste tijd doende is. Veel aandacht kregen de ontwikkelingen rond de Boreelkazerne en de werkgroepen van onze stichting, onder meer de werkgroep 'Buitengebied', die onlangs is omgezet in een heuse stichting. Ook de planvorming

inzake het Lamme van Diesplein en het streven naar de terugkeer -in een of andere vorm- van de Oude Haven kwamen aan de orde. Over de nieuwsbrief van Oud Deventer werden door de secretaris Hans van Beeck opmerkingen gemaakt. Vooral het belang van het doorgeven van adreswijzigingen en van het melden niet- en dubbelontvangen werd benadrukt. Wie als redacteur wil meedoen is welkom!

Onder het genot van een glas wijn werd daarna door de aanwezigen nog informeel nagepraat. Dat is heel goed voor de persoonlijke contacten tussen bestuursleden en donateurs.

De Victoria van Colmschate: een Romeins godenbeeldje als bouwoffer. In maart 2004 werd tijdens een opgraving van oude bewoningsresten langs de Holterweg in Colmschate een beeldje uit de Romeinse tijd

Foto: © Maarten Binnendijk

gevonden. Het beeldje is gegoten van messing en stelt Victoria, de Romeinse godin van de overwinning voor. Zij is herkenbaar aan de vleugels op haar rug, de globe waarop zij staat en aan haar vaste attributen: de lauwerkrans en het palmblad. Het beeldje is omstreeks de tweede helft van de 3de eeuw n. Chr. tijdens de bouw van een huis neergelegd in een paalkuil naast de huisingang. Vermoedelijk hebben de toekomstige bewoners door het brengen van dit bouwoffer goden of huisgeesten willen vragen om in de toekomst te waken over het huis en zijn bewoners.

Het beeldje is geproduceerd binnen het Romeinse rijk, waarschijnlijk in Gallië (Noord-Frankrijk of België) of het Duitse Rijnland. Van daaruit kan het voorwerp bijvoorbeeld door Germanen die dienden in de hulptroepen van het Romeinse leger zijn meegenomen naar Colmschate. De bouwwijze van het huis waarin het beeldje is gevonden, wijkt sterk af van wat gebruikelijk is in het Vrije Germanië. Dit gebouw is opgericht door mensen die op de hoogte waren van constructietechnieken zoals die binnen de Romeinse rijksgrenzen werden toegepast.

Ook andere vondsten uit Colmschate getuigen van contacten met het Romeinse rijk, zoals munten en scherven Romeins draaischijf aardewerk, waaronder het luxe, rode tafelgerei (terra sigillata) en het grovere ruw-wandige voorraad- en kookpot aardewerk.

DGMR Raadgevende Ingenieurs BV

adviseur

**akoestiek brandveiligheid
energiebeheersing trillingstechniek**

DGMR geeft praktische adviezen op het gebied van
akoestiek, bouwfysica, brandveiligheid,
duurzaam bouwen, energiebeheersing, geveltechniek,
lawaai-beheersing en trillingstechniek.

raadgevende ingenieurs bv

www.dgmr.nl

Brugstraat 16, Postbus 153, 6800 AD Amhem, Tel.: (026) 351 21 41
Eisenhowerlaan 112, Postbus 82223, 2508 EE Den Haag, Tel.: (070) 350 39 99

(Advertentie)

Athenaeumbibliotheek

H.F.A. Rademaker, stads-architect van Deventer 1961-1988, tentoonstelling in Architectuurcentrum Rondeel

Het geloof in de autonome kracht van Deventer

De opening van deze tentoonstelling werd op 24 november 2004 verricht door Rein Geurtsen uit Delft. De heer Geurtsen is een jaar geleden door het gemeentebestuur als adviseur aange- trokken voor de verdere ontwikkeling van de historische binnenstad. In een wervende toespraak beperkte hij zich tot de archi- tectuur van Rademaker in de binnenstad. Geurtsen roemde niet alleen bekende gebouwen zoals het gerestaureerde Stadhuis en Landhuis, het Stadskantoor en de gevelrij van de Athenaeumbibliotheek in de Noordenbergstraat. Het ging hem ook om kleine dingen zoals de tal- rijke gevelstenen en snijramen, die dankzij Rademaker de binnenstad verfraaien. Trefwoorden waren detaillering en duurzaamheid. Het was voor de bomvolle zaal een boeiend verhaal met veel beeldmateriaal ter verduidelijking.

In zijn dankwoord aan de inleider en aan de in- richters van de tentoonstelling wees Rademaker op het grote belang van de niet-monumenten in het Beschermd Stadsgezicht. Hij noemde die huizen 'het frame waarin de meer bijzondere gebouwen pas betekenis krijgen'. Daarom ver- dienen deze panden aandacht, meer dan ze wel

eens krijgen. Hij pleitte ervoor het bestaande in de historische stad te respecteren en niet door nieuwe toevoegingen ernaast te declasseren. Dat zou een randvoorwaarde moeten zijn bij ieder nieuw of op te knappen bouwwerk in de bin- nenstad. Hij wees op de rol van het (auto)ver- keer waardoor gaten in de bebouwing vallen, die in toenemende mate worden bezet door steeds hogere en steeds bredere nieuwe gebouwen.

Dergelijke aanslagen op de binnenstad zijn geluk- kig vaker bedacht dan uitgevoerd. Voorbeelden van het eerste zijn een weg van het Emmaplein door het Bergkwartier naar de Korte Bisschopsstraat en een parkeergarage onder de Brink. Maar soms zijn ze ten dele gerealiseerd, waardoor de stad onherstel- baar veranderde: kijk naar het begin van de Smedenstraat. Tenslotte hield Rademaker een plei- dooi voor geloof in de mogelijkheden en auto- nome kracht van Deventer, stad aan de IJssel.

In de periode 1961 – 1988, waarin Rademaker werkzaam was als stadsarchitect in dienst van de ge- meente Deventer, zijn door zijn bureau ook grote nieuwbouwwijken ontworpen. Hiervan gaf de ten- toonstelling geen beeld, hetgeen in de beperkte ruimte ook niet mogelijk zou zijn geweest. Voor zijn werk als architect werd Rademaker in 1978 geëerd met de Gulden Adelaar, de culturele stads- prijs van Deventer. Opmerkelijk was dat tussen de talrijke aanwezigen een vertegenwoordiger van het stadsbestuur werd gemist. Te druk met collegeon- derhandelingen?

Harry Rademaker is bestuurslid van de Stichting Oud Deventer

Athenaeumbibliotheek foto EZ Foto & Vorm, Erwin Zijlstra, Deventer

Stichting

De nieuwe wethouder van Cultuur en Monumentenzorg

Op 6 januari jl. waren wij in de gelegenheid om Gerrit Berkelder te feliciteren met zijn benoeming tot wethouder. Wij troffen een enthousiaste man aan, die bewust gekozen had om voor zijn partij Groen Links een belangrijke portefeuille in de wacht te slepen. Hij kent Deventer vanuit zijn studententijd als een gezellige stad, juist door de cultuur, het fijnmazige stratenpatroon en het grote aantal monumenten.

Hij is een veelzijdig man met werkervaring in de derde wereld en de Haagse ministeries. Als hoge ambtenaar in de gemeente Hengelo, verantwoordelijk voor de wijken en buurten, heeft hij de laatste jaren met monumentenzorg van

doen gehad, onder meer in de wijk Tuindorp. De heer Berkelder 'past' ook nog op de openbare ruimte, het verkeer en vervoer, het milieu en hij is de 'baas' van wijk 4.

In ieder geval is hij van plan te luisteren naar organisaties die het belang van het historisch erf-

Wethouder Berkelder

goed bepleiten; daar is veel kennis aanwezig waarvan hij gebruik wil maken. Oud Deventer hoopt op een vruchtbare carrière voor deze wethouder, dat is, naar wij verwachten, dan ook goed voor cultuur en monumentenzorg.

HARDONK & EBENAU

kan het voor u bouwen

Hardonk & Ebenau is een bouwbedrijf dat zich met name richt op de volgende marktsegmenten :

- industriebouw
- utiliteitsbouw
- woningbouw
- onderhoud- en verbouwingswerkzaamheden
- restauratie en renovatie
- klantenwerk
- projectontwikkeling

VCA** gecertificeerd

Wij bouwen al sinds 1915 en beschikken dus over een rijke bouwhistorie, die is gebaseerd op traditioneel vakmanschap met hoge kwaliteitsnormen.

Heeft u bouwplannen - twijfel niet - en neem gerust contact met ons op!

HARDONK & EBENAU

HARDONK & EBENAU

Maagdenburgstraat 20a

Postbus 2038

7420 AA DEVENTER

Telefoon : 0570-634455

Fax : 0570-625128

e-mail : info@bhe.nl

Internet : www.bhe.nl

(advertentie)

Volkómen zorgeloos wonen...

in het fraaie Deventer
waar u in de serviceflat
Beeckestein de unieke
kans geboden wordt een
luze flat te kopen of te
huren. Korrekt en
vriendelijk personeel
begeleidt u vanaf het
eerste kennismakings-
bezoek. U zult dan
heugelijk verbaasd zijn
over ons excellente
aanbod. Te veel om in
deze advertentie
uitvoerig toe te lichten.
Bovendien ligt
Beeckestein niet ver van
het historische centrum.
Met een park voor de
deur. Kortom, investeer
in woonplezier.

Even zakelijk ...

Wanneer u enigszins geïnteresseerd bent, bel dan en vraag
onze documentatiemap aan:
Receptie Beeckestein: tel. 0570-62 84 88

Serviceflat BEECKESTEIN DEVENTER

Laan van Borgele 40
7415 DJ Deventer

(advertentie)

COLOFON

De Stichting Oud Deventer komt sinds 1948 op
voor het culturele erfgoed van onze stad.

Vanaf 1996 geeft zij een Nieuwsbrief uit,
die twee maal per jaar verschijnt.

Wie de Nieuwsbrief wil ontvangen, kan zich
opgeven bij het redactieadres: Bergstraat 15,
7411 ER Deventer. Telefoon 0570-613764.

E-mailadres: redactie@oud-deventer.nl

Alle ongesignde artikelen zijn afkomstig van de
redactie, die als volgt is samengesteld:

J.A. van Beeck, B.J.M. Duimel,

C.M. Elderink en H.Vrielink.

Voor de inhoud van ingezonden brieven
is de redactie niet verantwoordelijk.

Zij behoudt zich het recht voor
deze te bekorten.

U vindt de Nieuwsbrief op internet
onder www.oud-deventer.nl.

Wilt u het werk van de
Stichting Oud Deventer financieel steunen, geeft u
zich dan op als donateur.

Uw bijdrage (minimaal € 16,- per jaar)
is meer dan welkom op rekening 63.16.63.002,
t.n.v. Penningmeester Stichting Oud Deventer,
Noordenbergsingel 6, 7411 SE Deventer.

De discussie over de Brinkgarage is achter de rug. Wij halen opgelucht adem.
Zou de Brink zonder de Stichting Oud Deventer de Brink gebleven zijn?
Wij denken van niet. Onze actie heeft veel geld gekost, maar ook resultaat gehad.
Ook in de toekomst valt er voor ons nog veel te doen.
Steun ons door voor minimaal € 16,- per jaar donateur te worden.

JA, IK WIL DE STICHTING OUD DEVENTER STEUNEN MET EEN BEDRAG VAN € PER JAAR

Inmiddels heb ik bovenstaand bedrag overgeboekt op rekening 63.16.63.002
t.n.v. de penningmeester Stichting Oud Deventer

Naam :

Adres :

Woonplaats :

Handtekening

Deze bon uitknippen en in enveloppe mét of zonder postzegel opsturen naar

STICHTING OUD DEVENTER
Antwoordnummer 823, 7400 WB Deventer